

Anna Rooze – J.J. Cremer

Handschrift in de Koninklijke bibliotheek in Den Haag. Geschreven tussen 25 februari 1865 en 26 augustus 1867. Voorwoord 1e druk is van 23 november 1867. Het voorwoord van de 2e druk is van 20 februari 1869. In 1870 is de roman omgewerkt tot een toneelstuk en is meerdere malen opgevoerd door onder andere het Rotterdamsch toneelgezelschap.

1e druk: 's-Gravenhage : M. Nijhoff; Leiden: A.W. Sijthoff ; Arnhem: D.A. Thieme, 1868, 3 dln.

2e druk: 's-Gravenhage : M. Nijhoff; Leiden : A.W. Sijthoff : Arnhem : D.A. Thieme, 1869. 3 dl. Met afbeeldingen. VI, 328, 363, 396 p.

3e druk: Leiden : D. Noothoven van Goor, 1879-1880. 2 dln. ? , 372 p. Romantische Werken, deel 6 en 7.

4e druk: Leiden : A.W. Sijthoff, z. j. (1887-1888). 2 dln. Vijftig-cents-editie, no. 16 en 17.

5e druk: Leiden: A.W. Sijthoff, z. j. 5e druk. 2 dln. Vijftig-cents-editie, no. 16 en 17.

6e druk: Leiden : A.W. Sijthoff, z.j. 6e druk. 2 delen. 303, 343 p. Bibliotheek van Nederlandsche schrijvers.

7e druk: Leiden: A.W. Sijthoff, z. j. 2 delen. Bibliotheek van Nederlandsche schrijvers. Herdruk.

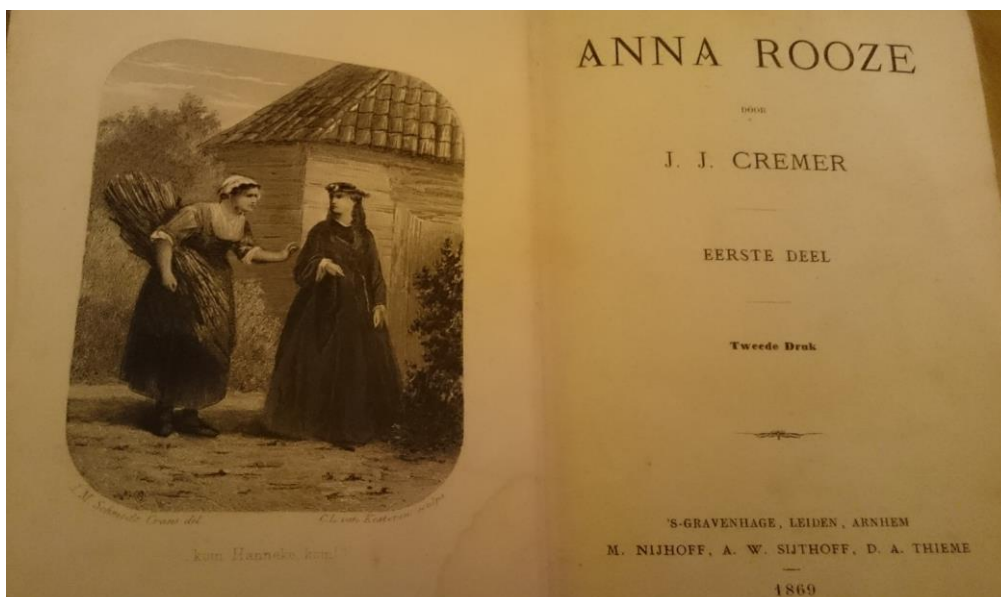
8e druk: Leiden: A.W. Sijthoff's uitg-mij., z.j. 8^e druk. 2 delen. 303, 343 p. Romantische werken

Vertaling:

An Every-day Heroine. Founded on "Anne Rose"; a domestic story, from the Dutch of J. J. Cremer. By Albert D. Vandam. London : Richard Bentley & Son, 1877. 3 vol. 1878.

Print on demand: General books publication, 2009. 116 p.

Print on demand: London: British library . Historical print editons, 2011.

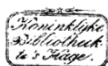

ANNA ROOZE

DOOR

J. J. CREMER

TWEEDE DEEL

'S-GRAVENHAGE, LEIDEN, ARNHEM
M. NIJHOFF, A. W. SIJTHOFF, D. A. THIEME
1868

Arnhemsche Courant, 9 oktober 1867:

* Naar men ons mededeelt zal de heer J. J. **Cremer**, de schrijver der betuwsche novellen, binnen kort ook als romancier optreden. Sedert geruimen tijd hield hij zich reeds bezig met het schrijven van een grooten roman en thans heeft hij dien voltooid. Hij zal verschijnen onder den titel *Anna Rooze*. Het eerste deel is reeds ter perse.

Dagblad Zuid Holland en sGravenhage, 10 oktober 1867:

Naar men ons mededeelt zal de heer J. J. **Cremer**, de schrijver der betuwsche novellen, binnen kort ook als romancier optreden. Sedert geruimen tijd hield hij zich reeds bezig met het schrijven van een grooten roman en thans heeft hij dien voltooid. Hij zal verschijnen onder den titel *Anna Rooze*. Het eerste deel is reeds ter perse.
(Arnh. Ct.)

Nieuwe Rotterdamsche courant, 17 december 1867:

Wij hebben het eerste deel gezien van den nieuwen roman van J. J. **Cremer**, getiteld: *Anna Rooze*, uitgegeven bij de heeren M. Nijhoff, A. W. Sijthoff en D. A. Thieme. Wij gelooven, dat deze roman bestemd is om bepaald opgang te maken. Met verlangen wachten wij de verlere deelen. Wij zijn nieuwsgierig te weten, hoe het af zal loopen met de arme *Anna Rooze*, overgeleverd aan den schijnheiligen oom, die het vermogen haars vaders heeft verdonkeremaand; bemind te gelijker tijd door een armen student; door een bedorven en slaauw schatrijk jonkheer, die, in verbond met zijn vader, tegen den zin zijner moeder en tegen haar eigen zin, haar als zijn echtgenoot hoopt gelukkig te maken; en door een flink verstandig jong edelman, dien zij zelve lief heeft — doch die te gelijk in stilte door haar boezemvriendin, een speelgenootje van den jongman, wordt aangeboden.

Anna Rooze gaat velerlei strijd en een moeilijk leven te gemoet. Doch haar karakter, gelijk het door den heer **Cremer** geteekend wordt, is tegen veel opgewassen. En nog spreken wij niet van de geestige karakter-schildering van den dominé van het dorp met zijn geheele familie — tot een half menschen-schuw commensaal inclus; van de fijne en ware teekening van de geestelijk onderdrukte echtgenoot van den schijnheiligen woekeraar, Anna's oom. De Geldersche boerenknecht en zijn ongelukkig Hanneke kunnen door niemand beter dan door **Cremer** geteekend worden.

Wij herhalen het: Anna Rooze zal, zoo de verdere deelen aan den indruk van het eerste beantwoorden, zeker bij het publiek een gunstig onthaal vinden.

Algemeen handelsblad, 23 december 1867:

M. NIJHOFF, A. W. SIJTHOFF en D. A.
THIEME geven uit:

ANNA ROOZE,

DOOR
J. J. CREMER.

Eerste deel, roy. 8°, 343 blz. met een kaartje. f 3.30.
(30208)

Algemeen handelsblad 9 januari 1868:

Indien wij eerst na de verschijning van het tweede deel de aandacht onzer lezers vestigen op den nieuwen roman van J. J. **Cremér** — „Anna Rooze”, roman in drie deelen, uitgegeven door de Heeren M. Nijhoff, A. W. Sijthoff en D. A. Thieme — dan is dit geenszins te wijten aan gebrek aan ingenomenheid. Integendeel, onzes inziens, heeft de auteur door dit boek bewezen, dat hij ook op het gebied van den roman — op dat der bescheidener novelle was dit reeds lang het geval — de leerjaren achter zich heeft en de meesterjaren is ingetreden. De eerste bladzijden van Anna Rooze zijn eenigzins week en flets, maar al spoedig beginnen de tooneelen meer onze belangstelling te wekken, en de intrigue, die zich gaandeweg ontwikkeld, wordt hoe langer hoe boeiender, zoodat wij zelfs in eenige spanning uitzien naar de verschijning van het derde deel, waarin de verschillende knopen, die in het eerste en tweede zijn gelegd, door den auteur weder zullen worden ontward. De gang van het geheele verhaal is levendig en natuurlijk, met enkele kleine uitzonderingen welligt. Deze intusschen mogen in eene uitvoerige critiek de stof leveren voor eenige vriendschappelijke raadgevingen aan den schrijver, zij zijn niet van zoo groot gewigt, dat zij het groote publiek zullen hinderen in zijn genot. Bijna alle karakters van dezen roman zijn meesterlijk ontworpen en volgehouden; slechts dat van de wel wat erg teere Emma maakt, naar onze meening, eene uitzondering en aan de schepping van dit figuurtje schrijven wij dan ook gedeeltelijk de omstandigheid toe, dat de twee of drie eerste hoofdstukken en enkele bladzijden van het tweede deel minder gelukkig

Vervolg:

standigheid toe, dat de twee of drie eerste hoofdstukken en enkele bladzijden van het tweede deel minder gelukkig zijn uitgevallen. Trouwens eene zoo volkomen bekenheid met het interieur eener dames-kostschool, als noodig zou zijn geweest, om aan bedoelde tooneelen even groote plasticiteit te geven als aan de andere situatiën van dit boek, kunnen wij bij een auteur niet onderstellen. Hoe flink daarentegen zijn niet de karakters geschetst van bijna al de overige personen, van den Utrechtschen slijter, den Rotterdamschen koopman, de jonkers en den student dominészoon, van Anna Rooze en Hanneke, om slechts enkele te noemen, die ons het eerst voor den geest komen. Ook de slechtaards van het drama zijn niet zoo onnatuurlijk als men welligt zal meenen. De Lijningen zijn gelukkig wel zeldzaam, maar psychologisch zeer goed te verdedigen. Sommige tafereelen zijn inderdaad meesterstukjes van fijne humor; wij noemen slechts de kermis-soirée ten huize van den predikant en vooral het diner en tête à tête van burgemeester le Village en zijne vrouw, na de belangrijke ontdekking, door dien scherpzinnigen ambtenaar gemaakt (2de deel).

Wij hopen, dat het derde deel zal beantwoorden aan de verwachtingen door zijne beide voorgangers opgewekt. De Heer **Cremér** zal zich dan kunnen verheugen in het bewustzijn, dat hij een der beste romans geschreven heeft, die in geruimen tijd zijn verschenen.

De uitgaaf der Romantische werken van Mr. J. van Lennep wordt door dezelfde firmaas geregeld voortgezet. Het eerste deel is reeds compleet. Het bevat *de Piergroom* en

Nieuwe Rotterdamsche courant, 28 januari 1868:

Algemeen is de verwachting naar het IIIde deel van *Anna Rooze* gespannen. Het is reeds eenige weken geleden, sedert het IIde deel aan het publiek in handen gegeven en ons ter aankondiging toegezonden werd. De ontvangst, die tot nog toe aan den roman van den heer **Cremer** ten deel gevallen is, maakt aanbeveling overbodig.

Het tweede deel verhaalt de vele gebeurtenissen van slechts weinige dagen. Een tweetal moedige besluiten, door *Anna Rooze* genomen en uitgevoerd, brengen haar toevalligerwijs — te midden van haar ijverig optreden voor anderer recht — in aanraking met allerlei personen, wier zamenkomen dienen moet om ook het bedrog, waarvan zij zelve het slagtoffer dreigt te worden, weldra te ontmaskeren. Hoe 't met Hanneke, het boermeisje, de beschuldigde van kindermoord, de beschermeling van *Anna Rooze*, gaan zal, hopen wij spoedig in het IIIde deel te lezen.

Voor al in de behandeling der details, — mogen deze ook hier en daar de naauwkeurige teekening niet altijd even waardig zijn, — in de teekening van personen en de beschrijving van tooneelen mag het werk van den heer **Cremer** verdienstelijk genoemd worden.

Algemeen handelsblad, 18 maart 1868:

Het derde deel van *Anna Rooze* is reeds eenige weken geleden verschenen, maar de aankondiging wilde ons niet goed uit de pen, daar wij tot ons leedwezen thans veel terug moeten nemen van den lof, aan de beide eerste deelen geschonken.

In die deelen reeds leed de goede gang van het verhaal niet zelden onder eene exuberantie van detail-schildering, die men slechts vergeven kon, omdat de lezer toch eenigermate in spanning werd gehouden. In het derde deel, waar in eene vlugge ontbinding van den knoop, hoofdvereischte is, worden de tusschenbedrijven bijna ondragelijk, te meer, omdat men reeds van den beginne af kan voorzien hoe de zaken zich zullen redden. Bovendien heeft, dunkt ons, het plastische talent, dat den Heer **Cremer** in tafereelen van huiselijken aard zoo goed ten dienste staat, hem begeven, toen de katastrofe naderde. Tooneelen, die ons bij een Dickens en een Thackeray zouden doen huiveren, geraken bij hem zoo geheel achter de schermen, dat zij bijna voorbij zijn, eer men het bemerkt. Dit is geene verdienste, maar een gebrek. De schrijver had, of niet zich moeten wagen aan verwickelingen, die slechts met geweld kunnen worden opgelost, of ook die geweldige oplossing in optima forma moeten geven.

Nu dit niet is geschied is zijn boek niet slechts gerekt, maar onbevredigend. De nemesis komt er niet tot haar volle recht en onwillekeurig verandert daardoor de beschouwing van de tooneelen, die aan de ontknooping zijn voorafgegaan. Dit neemt niet weg, dat ook het derde deel menige bladzijde bevat, die zich aangenaam laat lezen, en wanneer men de taak, om het boek ten einde te brengen niet al te conscientieus opvat, kan ook dit deel onderhouden worden genoemd. Het komt ons echter voor, dat eene eventuele tweede uitgaaf veel zou kunnen winnen, indien de schrijver eens onbarmhartig het snoeiemes ter hand nam.

De opregte Haarlemsche courant, 8 juni 1868:

Java-bode, 25 juli 1868:

Maar de recensent van *Anna Rooze* in den *Tijdspiegel*, de heer P. Bruijn, denkt minder luchtig over geldelijke beweegredenen, ook al zijn zij geen millioenen zwaar. Midden in zijn beoordeeling, die ook niet van zeer veel gewigt is, verwijt hij den heer **Cremer**, gelijk deze verdient, dat hij door te veel aan zijn lust voor het teekenen van afzonderlijke schetsjes toe te geven, zijn boek te lang en te drok gemaakt en hier en daar de perken van den goeden smaak overtreden heeft. Vrage echter wat de kritikus zelf doet, wanneer hij er de vraag bijvoegt: of die overvloed ook aan den eisch der drie deelen geweten moet worden?

Dagblad van Zuid Holland en sGravenhage, 15 augustus 1868:

Onder de boekwerken, die op onze schrijftafel om behandeling vragen, komt ons in de eerste plaats ter hand **Anna Rooze**, door **J. J. Cremer**, bij de heeren **M. Nijhoff**, **A. W. Sijthoff** en **D. A. Thieme**, respectievelijk te 's Gravenhage, Leiden en Arnhem, in het licht gegeven. Niet alleen de lijvigheid van dit in drie deelen verschenen werk, niet alleen ook de aanspraak van ancienniteit, die het op onze schrijftafel mag doen gelden, maar vooral onze eigen belangstelling in dit product onzer Nederlandsche letterkunde doet er ons de hand het eerst naar uitstrekken. Wij kunnen intuschen niet ontveinzen, dat wij het doen met een zekeren schroom, vooreerst omdat wij erkennen, dat een werk als dit aanspraak zou mogen maken op eene grondiger kritiek dan wij er in ons beperkt bestek aan wijden kunnen, maar in de tweede plaats ook omdat wij moeite hebben gehad, of liever er nog niet volledig in geslaagd zijn, om ons oordeel over dezen letterkundigen arbeid zóó in een geheel zamen te vatten, dat wij het gemakkelijk in weinige woorden zouden kunnen mededeelen. Al dadelijk stuiten wij op de vraag: hoe moeten wij *Anna Rooze* noemen? Een Roman? Wij zouden het ongaarne doen, want het werk beantwoordt niet aan de eischen, die men daaraan zou moeten stellen, en wilden wij het uit dat oogpunt beschouwen, onze uitspraak zou minder gunstig zijn, dan wij gevoelen er aan schuldig te zijn. Eene novelle? Daartegen kant zich vooral het derde deel te sterk aan. Eene karakterstudie dan? Dit komt ons voor het naast tot de waarheid te naderen, ofschoon

Vervolg:

ook deze naam ons nog niet geheel bevredigt, omdat het boek te veel bevat wat daaronder niet te brengen is.

Betreurende dat de schrijver zijn plan daartoe niet geheel beperkt heeft, bepalen wij er ons toe het boek hoofdzakelijk uit dat oogpunt te beschouwen, en dan verklaren wij al dadelijk, dat het in dat opzigt groote verdienste heeft. Het schetst ons een groot aantal personen en de schrijver geeft daarbij overtuigende bewijzen van groot talent in de schildering niet uitsluitend van den uiterlijken mensch, of van de vormen waarin de meest uiteenlopende karakters zich openbaren, maar wij gevoelen bij zijne schilderingen tevens dat zijn blik niet alleen aan het uiterlijk hangen blijft, maar ook dieper in het gemoed weet door te dringen en de „roerselen des harten” bij menig een zijner medemenschen met zorg heeft bestudeerd, en de afdrukken daarvan met groote getrouwheid weet weêr te geven. Trouwens, dat wisten wij van den auteur der bij ons publiek zoozeer geliefkoosde „Betuwsche novellen” sedert lang, alsook dat hij aanhetgeen hij gezien had en opgemerkt in zijne schetsen een vorm weet te geven, die boeit en aanspreekt, omdat hij de waarheid te aanschouwen geeft. Zoo noemen wij in *Anna Rooze* b. v. ds. Haverkist, diens dochter

Vervolg:

200 noemen wij in *Anna Rooze* G. V. de Haverkist, diens dochter Jans, Alexander van Wall, burgemeester Le Village uit het leven gegrepen. De drukke Willem Haverkist, baron Geereke van Uland, Oscar van Breeland voldeden ons evenzeer. Hanneke is den Betuwschen novellist volkomen waardig. En kwamen Lijning, Redly en overste Jasper Bel ons wel wat hard gepenseeld voor, wij willen er daarom nog niet dadelijk het vonnis over strijken. Al de geschetste personen te noemen zou ons te ver voeren; de voorraad is al te rijk. Maar de heldin mogen wij niet onvermeld laten, al achten wij het niet het aangenaamste gedeelte onzer taak over haar onze meening te uiten. Haar portret toch lijdt onzes inziens aan hetzelfde gebrek, waaraan het geheele werk mank gaat. In het karakter is iets dat ons in twijfel laat waar de schrijver met haar heen wilde. Men bespeurt er aan, dat het 't fort van den auteur niet is roman-helden of heldinnen te schilderen, evenmin als het in 't algemeen ons voorkomt zijne roeping te zijn als romancier op te treden. Waar de novellist ons ontloopt, om voor den romancier de plaats in te ruimen, daar gevoelen wij dat wij bij den ruil verloren hebben.

Was het boek niet met het tweede deel, door bijvoeging eener vlugtige ontknooping, uit te maken geweest? hebben wij ons gevraagd. En waarlijk, wij gelooven het nog dat het daarmee gewonnen zou hebben. Dit had ons bovendien de afwijking naar het didactisch terrein, ten aanzien der quaestie van de preventieve gevangenschap,

Vervolg:

en den zisprong op dat der moderne theologie, bij monde van Willem Haverkist, daartoe onzes inziens zoo onhandig gekozen, bespaard. De waarde van het werk zou bij het missen van die *hors d'oeuvre's* zeker niet verloren hebben.

De vorm van het werk heeft, wat de onderdeelen betreft, zeer veel schoons, en de schrijver staat in dat opzigt zeker zeer verre boven menigeen, die zich aan eene kritiek van zijn arbeid wagen zal of reeds gewaagd heeft. Hij heeft eene meesterschap over natuurlijkheid van stijl, die benijdenswaardig is; maar juist daarom achten wij ons verplicht hem te waarschuwen tegen overdrijving van dat natuurlijke, hetgeen alligt in onnatuurlijkheid ontaarden kon. Daaronder rangschikken wij o. a. de benamingen, waarmee hij zijne personen elkaer van tijd tot tijd laat aanspreken, zooals: lieve mannetje, besteling, lieveling, goeie, goeiert, best bruintje, zwartje, blonde flauwert, lief molletje, knolletje, polleke en meer dergelijke, die te veelvuldig en in te veler mond voorkomen, om niet ietwat gezocht en vervelend te worden.

Mogt aan *Anna Rooze* een tweede druk te beurt vallen, dan zouden wij den schrijver wel in bedenking geven in die uitdrukkingen eenige besnoeiing aan te brengen.

Wij hopen inderdaad dat de moeite eener revisie nog eens spoedig van hem gevergd worde; want kunnen wij ook al niet zeggen dat wij met dit product, in zijn geheel genomen, wat men noemt dweepen, in zijne onderdeelen bevat het ontegenzeggelijk zeer veel, dat uitstekend schoon mag genoemd worden en wij zouden wenschen, dat niemand onzer landgenooten zich het genoeg ontszegde het te lezen en het later nog eens — zeker telkens weér met ingenomenheid — herhaaldelijk te doorbladeren.

De opregte Haarlemsche courant, 17 september 1869:

S. Gorter - Van huis, Anna Rooze, Lidewyde. Van Huis, Roman van Gerard Keller. Arnhem, D.A. Thieme, 1867. Anna Rooze, door J.J. Cremer. 's Gravenhage, Leiden, Arnhem. M. Nijhoff, A.W. Sythoff, D.A. Thieme, 1868. Cd. Busken Huet, Lidewyde. Arnhem, D.A. Thieme, 1868. In: De Gids. Jaargang 33(1869). P. 275-344. Link naar de tekst:

http://www.dbnl.org/tekst/_gid001186901_01/_gid001186901_01_0010.php

Uitgave van M. Nijhoff en W. Siythoff.

Leiden, 1868.

De drie godinnen Anna Rooze, Lidewyde en Hermine voor den hertog van Gortor.

(566, Februari).

87 Spotprent, verschenen in *De Nederlandsche Spectator* van 7 maart 1869, naar aanleiding van de kritiek van Simon Gorter in *De Gids* van februari, waarin hij *Anna Rooze* van J.J. Cremer, *Lidewyde* van Cd. Busken Huet en *Van huis* van Gerard Keller had besproken.

kon het aanbod, om gezondheidsredenen, uiteindelijk niet aannemen. In 1871 overleed hij, na een jaar hoofdredacteur te zijn geweest van het juist opgerichte *Nieuws van den Dag*.

Zijn belangrijkste kritische bijdrage is een breedvoerige, maar soms verrassend satirische recensie van drie nieuwe Nederlandse romans geweest (februari 1869). Hij toonde dat zijn beoordelingsnorm vooral ethisch was. Dit kenmerk zou de *Gids*-kritiek na 1870 trouwens in het algemeen dragen. De romans *Van Huis*, door Gerard Keller, en *Lidewijde*, door Busken Huet, veroordeelde Gorter vooral omdat ze niets gemoedelijks, niets verzoenends of verheffends hadden. In Huets boek werd 'over alle instellingen, grondbeginselen en vormen van menselijke waarheid en gerechtigheid op eene verbijsterende, soms lichtvaardige, soms cynische wijze [gesproken]'. Uiteindelijk prefereerde Gorter dan ook J.J. **Cremers** *Anna Rooze*: dit mocht dan een onbenullig boek zijn, breedsprakig, overladen, diep noch hoog - het getuigde tenminste van trouwhartigheid en rechtschapenheid. 'Hier spreekt men onze taal, hier vallen de gedachten in den Hollandschen plooi' (1869, I, 343-344).

De tweeslachtigheid die Gorters bespreking kenmerkt: een oprecht verlangen naar het hoge, het grootse, het bezielende, maar uiteindelijk een veilige keuze voor het gemoedelijke, eenvoudige en burgerlijke, is ook typerend voor de stukken van Charles Boissevain, die in 1872 literair redacteur werd en in de volgende jaren meer dan twintig grotere bijdragen leverde. In maart 1871 zei hij zijn literair credo, in een aan Potgieter en Shelley ontleende beschouwing over de onmisbaarheid van de poëzie in het leven. In een tijd die, naar hij meende, gekenmerkt werd door 'dor en droog intellectualisme', scepticisme, materialisme en vulgariteit, had de dichtkunst de hoge taak een ideaal, een hoger levensbesef te tonen. De ware poëzie was harmonieus en optimistisch van strekking, stemde 'tot vreugde en rust' en bevorderde de 'zedelijke veerkracht'. Natuurlijk diende zij enkel de schoonheid, maar - en hier toonde Boissevain waar hij stond - juist door het hart te openen voor de schoonheid van het zuivere en harmonische bevorderde zij deugd en godsdienst. Kracht en oorspronkelijkheid van expressie mochten dan ook niet ten koste gaan van 'bevalligheid', 'welluidendheid' en 'bekoorlijke evenredigheid'.

Algemeen dagblad van Nederland, 26 september 1870:

Grand-Theater in de Amstelstraat,
van A. VAN LIER.

Voorstellingen door het Rotterdamsche Tooneelgezelschap
 onder Directie van ALBREGT en VAN OLLEFEN. MAAN-
 DAG 26 September. **Anna Rooze.** Tooneelspel in 8 Tafel-
 reelen door J. M. Haspels, bewerkt naar den roman van dien
 naam door J. J. **Cremers**. (Nooit op eenig tooneel vertoond.)

Diploma's en Vrij-Entrées niet geldig Aanvang 8 ure.

Prijzen der plaatsen: Balcon f 1.50; Loge f 1.25;
 Parterre f 1.—; Loge-Gallerij 60 Cts.; Gallerij 40 Cts.

Het Bureau is dagelijks geopend.

Hoornsche courant, 30 oktober 1870:

genomen »dramatische vorm» wel de meest geschikte is om eene rechtsvraag op grondige wijze in een tijdschrift als de *Gids* te behandelen, al kan men zich geheel vereenigen met de keuze van dien vorm wanneer **Cremer** in zijn roman »*Anna Rooze*» de nadeelen der preventieve gevangenis in het licht wil stellen.

Dagblad van Zuid-Holland en 's-Gravenhage, 5 december 1870:

Societelt : „DE VEREENIGING”,
KAZERNESTRAAT.

Derde Voorstelling door het Tooneelgezelschap van den ROTTERDAMSCHEN SCHOUWBURG, onder directie van

ALBREGT & VAN OLLEFEN,
op WOENSDAG, 7 December 1870.

Anna Rooze, Tooneelspel in 8 Tafereelen, door J. M. Haspels, bewerkt naar den roman van dien naam, door J. J. **Cremer**. (*Nooit vertoond*.)

De Heer J. J. **Cremer** zelf heeft welwillend eenige wijzigingen in het Tooneelspel aangebracht en een paar Tafereelen er van bewerkt. (11221)

Aanvang ten 7 ure.

Prijs der plaatsen f 1. — 12 Abonnementskaarten f 6.

Het Bureau tot het bespreken van Plaatsen is geopend Woensdag, van 10 tot 3 ure.

Dagblad van Zuid-Holland en 's-Gravenhage, 9 december 1870:

De moeilijke taak om een uitvoerigen roman tot een tooneelstuk te verwerken, dubbel moeilijk wanneer het een werk geldt als de *Anna Rooze* van **Cremer**, met zijn overdaad van hoofdfiguren, kan gezegd worden met verdienste te zijn uitgevoerd door den heer Haspels, bijgestaan door den schrijver van den roman, die zijn naam aan het stuk heeft geleend.

De opvoering van de *Anna Rooze*, die gister avond door het tooneelgezelschap Albregt—van Ollefen in de *Vereeniging* plaats had, heeft ons daarvan overtuigd. Wij zullen daarover, in dit oogenblik van nationalen rouw, niet in bijzonderheden treden. Toch wenschen wij reeds dadelijk te constateren dat de hoofdfiguren, die in dit tooneelspel op den voorgrond treden, over 't geheel genomen, deels uitstekend, deels hoogst verdienstelijk werden wedergegeven en de eind-

Jan ten Brink over Anna Rooze. In: *Eigen haard*, 1876, no. 28.

Algemeen handelsblad, 16 augustus 1876:

IK KIES ANNA ROOZE,

zegt Dr. JAN TEN BRINK in *Eigen Haard* 1876 N°. 28. — Kan iemand betere aanbeveling voor CREMER's Meesterwerk verlangen?

ANNA ROOZE, door J. J. CREMER, 2de druk, 3 deelen, prijs f 4.80, voor **f 2.90**, in prachtbanden voor **f 3.90**.

HANNA DE FREULE, door J. J. CREMER, 2de druk, volksuitgaaft prijs f 1.50, voor **f 0.75**, in prachtband voor **f 1.25**.

Algemeen handelsblad, 26 september 1870:

GRAND THEATRE Amstelstraat, van A. VAN LIER.
 Voorstellingen door het Rotterdamsche Tooneelgezelschap
 onder directie van Albregt en van Ollefen.
 Maandag 26 September. *Anna Rooze*, tooneelspel in 8 tafereelen, door J. M. Haspels; bewerkt naar den roman van dien naam, door J. J. **Cremer**. (Nooit op eenig tooneel vertoond.)
 (Aanv. 8 ure.)

Algemeen handelsblad 23 mei 1871:

NIEUW ZOMERTHEATER,
 PLANTAGE PARKLAAN OVER HET PARK.
 Rotterdamsch Tooneelgezelschap, onder Directie van ALBREGT en VAN OLLEFEN. Dinsdag 23 Mei: *Anna Rooze*, tooneelspel in 8 tafereelen, door J. M. Haspels, bewerkt naar den roman van dien naam door J. J. **Cremer**. De hoofdrollen te vervullen door de dames Albregt-Engelman, Jeannette Heilbron, S. de Vries, Gött-Scheps en de heeren v. Ollefen, Moor, Albregt, Haspels, le Gras, v. Zuylen en v. Beek.
 Aanvang 8 uren. **DE DIRECTIE.**
 De plaatsen zijn van 10 tot 3 uur à 10 ct. extra aan het Bureau te bespreken.

Leeuwarder courant, 23 juli 1872:

De Schouwburgloge is geplaatst op het Zaailand, no. 4 van het Gerechtshof.
 Voorstellingen door het Tooneelgezelschap van den Rotterdamschen Schouwburg, onder Directie van
ALBREGT en VAN OLLEFEN.
 Heden Dinsdag 23 Juli. **DORP EN STAD**, tooneelspel in 5 afdeelingen (7 tafereelen), naar het Hoogduitsch, van CHARL. BIRCH-PFEIFFER. (Nooit vertoond). Gevolgd door: **DOOF EN OOST-INDISCH DOOF**, blijspel in 1 bedrijf, naar het Fransch.
 Woensdag 24 Juli 1872. **VRIENDEN VAN ONS**, tooneelspel in 4 bedrijven, naar het Fransch, van VICT. SARDOU. (Om de uitgebreidheid van het stuk geen nastukje).
 Donderdag 25 Juli 1872. **ANNA ROOZE**, tooneelspel in 8 tafereelen, door J. M. HASPELS, bewerkt naar den Roman van dien naam door J. J. **CREMER**.
 Dit stuk, getrokken uit den bekenden Roman vanden beroemden Novellist **J. J. Cremer**, is nooit alhier, maar op de meeste plaatsen van ons Land met uitbundigen bijval ten tooneele gevoerd.
AANVANG TEN ACHT URE.
 Prijzen der Plaatsen: 1e Rang f 1.49. 2e Rang f 0.99. 3e Rang f 0.70. 4e Rang f 0.40.
 10 Abonnementskaarten 1e Rang f 12.
 Het Bureau tot het bespreken van Plaatsen, à 10 Cents, is geopend van 10 tot 3 ure.

Nieuws van den dag, 27 mei 1874:

heden moet dat beroemde werk van den *gevierden* CONSCIENCE voor de helft van den prijs en wel zeer spoedig worden opgeruimd; dat spoedig is ernst, daarom is bij elk tiental ex. ~~een~~ *ben* ingelegd tot ontvangst van een Compleet en nieuw present Ex :

Anna Rooze door J. J. CREMER.

2e druk 3 Deelen, prijs *f* 4,80.— Alle Ex. zijn uniform ingepakt, verzegeld en door niets van elkander te onderscheiden. Men ontvangt dus voor *f* 4,50 de drie deelen *Levenslust* en misschien een present ex. van *Anna Rooze*. Zoolang de voorraad strekt te bekomen bij D. BOLLE, Noordblaak te Rotterdam en verder alom. Brieven en geld franco.

Algemeen handelsblad, 22 oktober 1874:

HET MOCHT MIJ GELUKKEN
den **GEHEELEN VOORRAAD** te koopen van het **BOEKWERK**
ANNA ROOZE,
door J. J. **CREMER,**
en ben daardoor in de gelegenheid te leveren de 3 Deelen voor *f* 2.90 in plaats van *f* 4.80, in 3 prachtbanden voor *f* 3.90 in plaats van *f* 6.80.
DEZE AANBIEDING IS TIJDELIJK, zoodra een aantal exempl. zijn verkocht, wordt de prijs weder belangrijk verhoogd. — Wie CREMER's grootsten Roman wil bezitten, bestelle spoedig aan **D. BOLLE**, Noordblaak te Rotterdam, en verder alom. Brieven en Geld franco.
DE VERMEERDERDE CATALOGUS van goedkoopste Boeken wordt op aanvraag gratis en franco toegezonden. (36048)
HH. DIRECTEUREN van Volksbibliotheken en Leesgezelschappen verzuimen vooral niet die aan te vragen.

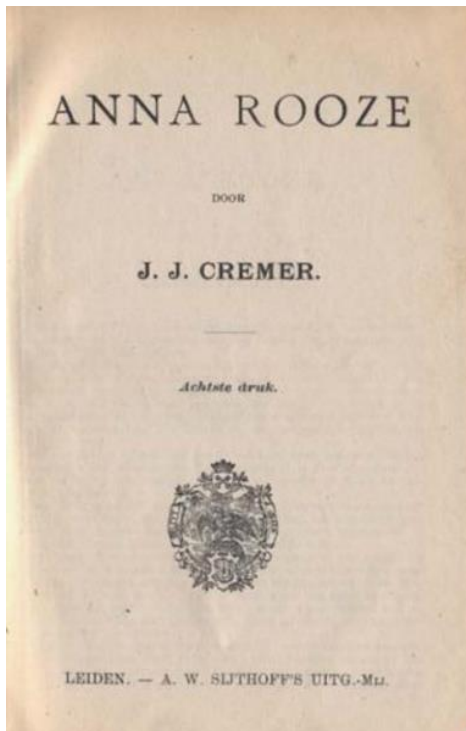
De standaard, 23 juli 1875:

f 2.90. Anna Rooze. f 2.90.
Door J. J. **CREMER.**
3 Deelen. Prijs f 4,80, voor f 2.90.

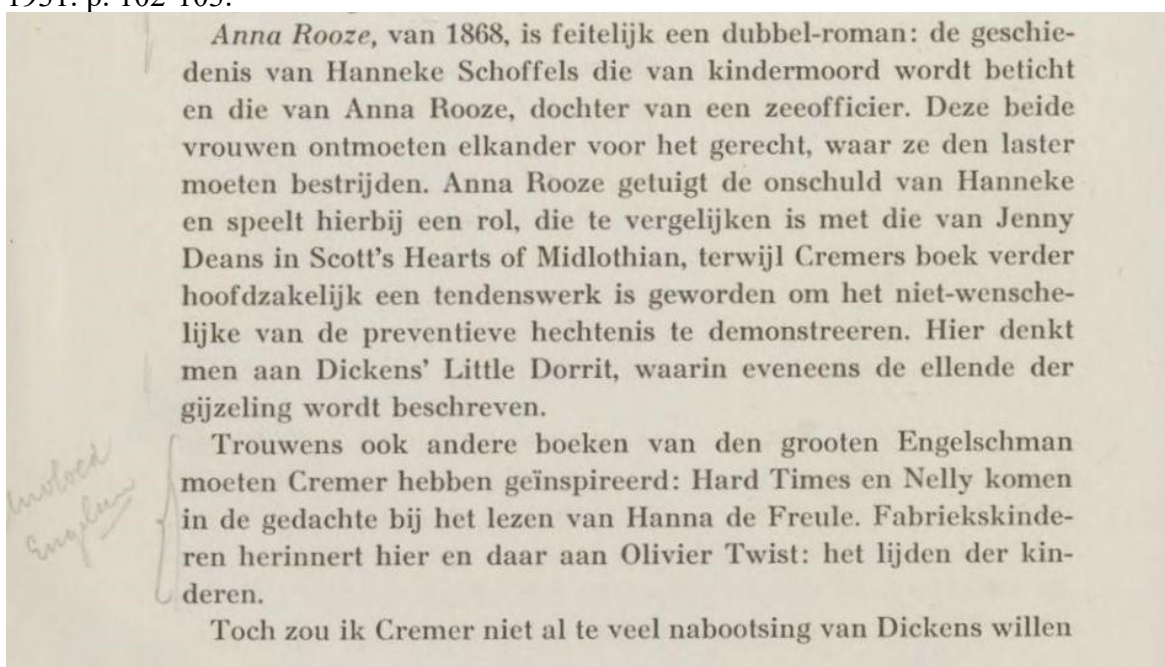
Provinciale Drentsche en Asser courant, 12 april 1878:

Van **Cremer's** »Anna Rooze» heeft *Albert D. Vandam* eene bewerking in 't Engelsch gegeven onder den titel »An Every-Day Heroine.»

Algemeen handelsblad, 20 februari 1879:

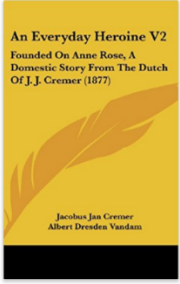

Arn. Saalborn – Het ontwaken van het sociale bewustzijn in de litteratuur. Amsterdam : H.J. Paris, 1931. p. 102-103.

toedichten. Er is een gelijke gestemdheid tegenover de problemen, een motief hier en daar, dat de Hollander kon gebruiken, maar overigens zie men hier een onafhankelijk van elkaar bestaan van verwante stroomingen en vormen, iets wat zich in de letterkunde van verschillende volken telkens voordoet. En verder zou men de verhouding Dickens—Cremer misschien kunnen vergelijken met die: Dickens—Beets, Scott—van Lennep, Richardson—Wolff en Deken: de personen bij deze nederlandse auteurs zijn Hollanders: hier gezien, hier opgeteekend en met een hollandsche pen.

2006:

An Everyday Heroine V2: Founded on Anne Rose, a Domestic Story from the Dutch of J. J. Cremer (1877)
by Jacobus Jan Cremer (Author), Albert Dresden Vandam (Translator)
[Be the first to review this item](#)

See all 4 formats and editions

Hardcover £34.49	Paperback £18.50
2 Used from £36.56 6 New from £32.70	1 Used from £20.26 6 New from £16.99

Note: This item is eligible for [click and collect](#). [Details](#)

This scarce antiquarian book is a facsimile reprint of the original. Due to its age, it may contain imperfections such as marks, notations, marginalia and flawed pages. Because we believe this work is culturally important, we have made it available as part of our commitment for protecting, preserving, and promoting the world's literature in affordable, high quality, modern editions that are true to the original work.

Share

£34.49

FREE Delivery in the UK.

Temporarily out of stock.
Order now and we'll deliver when available. We'll e-mail you with an estimated delivery date as soon as we have more information. Your account will only be charged when we dispatch the item.
Dispatched from and sold by Amazon.
Gift-wrap available.

Quantity:

 Add to Basket

[Turn on 1-Click ordering for this browser](#)

 Deliver to Netherlands

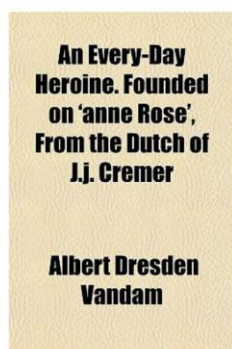
In: Explosieve debatten • Kritische tradities in Nederlandse en Engelse tijdschriften 1750-1940, door Van den Braber e.a.:

2. J.J. Cremer, *Anna Rooze*

Dat de afzondering van een christelijke moraal uit de literatuur niet verward mag worden met het autonoom worden van het letterkundig domein, bewijzen de twee recensies van J.J. Cremers roman *Anna Rooze* die in *De Tijdspiegel* verschenen, geschreven door P. Bruijn en S.F.W. Roorda van Eysinga.⁴⁷ De uitgetreden predikant Bruijn, die we al kennen van zijn Strauß-recensie in *De Tijdspiegel*, gaf lucht aan zijn bezwaren tegen het letterkundige realisme door een kritische analyse van strikt literaire, merendeels compositorische kwaliteiten van de roman. Zijn negatieve eindoordeel wordt weersproken in de recensie van spiritist en multatuliaan Sytze Roorda (1827-1897), die Cremer op het spreekgestoelte plaatst dat predikanten hebben moeten ontruimen (zelf legde hij in hetzelfde jaar 1868 zijn ambt van predikant neer). Roorda meent dat de roman het morele gezag van de kerk heeft overgenomen en door zijn onbevooroordeelde weergave van de werkelijkheid de beschaving krachtig bevordert. Cremer lest de dorst van de menigte 'naar frissche teugen van zuiver ideaal genot, teugen, geschept uit de eerste bronnen van het ware en schoone'.⁴⁸ De 'drie grootste gruwelen van onzen tijd, onze koloniale politiek, de slavernij der fabriekskinderen, de ontucht hebben ook het onsterfelijk protest van drie onzer grootste dichters te voorschijn geroepen', zo schrijft hij: de *Max Havelaar*, *Fabriekskinderen* van Cremer en *Klaasje Zevenster* van Van Lennep – de roman die de *Tijdspiegel*-redactie eerder liever doodzweeg.⁴⁹

kan in de tweede helft van de jaren zestig ook worden opgemerkt op letterkundig gebied, als de realistische roman zich nadrukkelijk manifesteert en Huet zijn *Litterarische Fantasiën en Kritieken* publiceert. Het zijn de jaren waarin H.J. Polak (1844-1908) in het tijdschrift kritieken schrijft, een letterkundig criticus die zich kan meten met Huet,³⁸ maar tegelijkertijd ontbreken besprekingen van opmerkelijke realistische romans als Van Lenneps

Klaasje Zevenster of *Adriaan de Mérival* van Allard Pierson. Cremers *Anna Rooze* werd wél besproken, maar liefst tweemaal: de ongunstige recensie van P. Bruijn werd meteen weerlegd in een kritiek van S.F.W. Roorda van Eysinga.

An Every-Day Heroine. Founded on 'Anne Rose', from the Dutch of J.J. Cremer

by Albert Dresden Vandam

Paperback Book, 116 pages

Description

General Books publication date: 2009 Original publication date: 1877 Notes: This is a black and white OCR reprint of the original. It has no illustrations and there may be typos or missing text. When you buy the General Books edition of this book you get free trial access to Million-Books.com where you can select from more than a million books for free. Excerpt: AN EVERY-DAY HEROINE. CHAPTER I. JHE sad event which transpired on Baron Geereke's birthday was the principal topic of conversation in and about the village of Mulderspeet. "It was a dreadful thing to think of," people said. "No punishment could be too severe for such an unnatural mother. It was a deed that cried to God for vengeance; first to forget herself, and then to kill her innocent babe." Many were the names that were mentioned. Every one had his own opinion. Nevertheless, the name so loudly proclaimed by Mrs. Haverkist in her first flush Vol. n. 22 of righteous indignation, and afterwards -- in the strictest confidence -- repeated frequently, that name was on the lips of the majority. "Margaret Hobbes" was whispered everywhere, and Raps was coupled with it -- Roel, a rough, dissipated fellow, who, to make matters worse, was married to Margaret's sister. But though "the myrmidons of the law" had been to Mulderspeet and investigated everything carefully, though Margaret had been confronted with the body, no certainty had been arrived at. Margaret Hobbes remained at large, if not unmolested, until John Hobbes, her brother, threatened with a terrible oath that "the first who dared to look askance at his sister, or make free with her name, would find a knife in his ribs before he could count three. He'd teach them not to meddle with the name of an innocent girl." Among the half-dozen mentally selected by Domine Haverkist, and at whose head, placed there by his spouse, stands Margaret Hobbes, is not the name which after Margaret's is whispered most. The Haverkists do not in the...

About the Book Find at your local library

www.jacobcremer.nl

Laatst bijgewerkt: 8 mei 2020